

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра «Менеджменту»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи менеджменту

Освітня програма: «Міжнародний бізнес»

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

Затверджено на засіданні кафедри
Менеджменту
Протокол № 1 від 18 серпня 2020 р.

м.Запоріжжя 2020

Назва дисципліни	1. Загальна інформація ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ обов'язкова
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач	Кутідзе Людмила Сергіївна, доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту
Контактна інформація викладача	E-mail викладача kutidzeludmila@gmail.com
Час і місце проведення навчальної дисципліни Обсяг дисципліни	Ауд. 276 Кількість годин - 120, кредитів - 4, лекції -30 , семінари - 14 , самостійна робота -76 , вид контролю - екзамен
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни Пререквізити: «Економічна теорія». Постреквізити: «Економіка бізнес-структур», «Міжнародний бізнес», «Міжнародний менеджмент і маркетинг».	
3. Характеристика навчальної дисципліни В умовах ринкової економіки функціонування та розвиток організацій можливі не лише за рахунок наявності фінансових та матеріальних ресурсів і запровадження інновацій, а, перш за все, за рахунок створення дієвої системи менеджменту. Менеджмент - це інтеграційний процес, який підготовлені фахівці використовують для формування організацій і управління ними через постановку місії та цілей й розробку шляхів, способів, прийомів і методів їх досягнення. Менеджмент передбачає виконання ряду функцій, здійснюючи які менеджери забезпечують умови ефективної праці зайнятих в організації працівників, і здобуття результатів, відповідних поставленим цілям. Отже, менеджмент – це вміння досягати поставлених цілей за рахунок ефективного використання праці, інтелекту, мотивів поведінки людей, що працюють в організації. Процесі глобалізації та інтернаціоналізації бізнесу виступають додатковими стимулами формування дієвої системи управління для забезпечення конкурентоспроможності підприємств.. Зазначене зумовлює значимість та потребу знань з курсу «Основи менеджменту», який належить до обов'язкової частини освітньої програми «Міжнародний бізнес». У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати Загальні компетентності: ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	

ЗК03. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК04. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК07. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК08. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК09. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК11. Здатність працювати в команді.

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Фахові компетентності:

СК08. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК09. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

СК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

СК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

СК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Очікувані програмні результати навчання:

РН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

РН5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

РН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

РН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

РН 25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Основи менеджменту» є формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, усвідомлення сутності основних понять та категорій науки управління, з'ясування змісту процесу управління та його особливостей в умовах глобалізації, а також розвиток навичок використання прийомів, способів та інструментів управління, що виправдали себе на практиці і враховують тенденції розвитку світової економіки та особливості національних підходів до побудови систем управління бізнесом.

5. Завдання вивчення дисципліни

- розкрити сутність основних понять і категорій менеджменту;
- сформулювати уявлення про основні етапи еволюції науки управління;
- охарактеризувати особливості підходів до управління у різних країнах;
- розкрити зміст функцій управління;
- визначити складові внутрішнього і зовнішнього середовища фірми, а також специфіку дії факторів міжнародного середовища;
- проаналізувати складові елементи, етапи, інструменти реалізації та забезпечення взаємозв'язків функцій управління;
- охарактеризувати зміст процесів реалізації функцій планування, організації, мотивації, контролю;
- дослідити процеси прийняття і методи обґрунтування управлінських рішень;
- розкрити вплив різних факторів мікро-, мезо-, макро-, мета- та глобального середовища на ефективність системи управління організацією.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. «Теоретичні та організаційні основи менеджменту». Поняття і сутність менеджменту. Еволюція управлінської думки. Організації як об'єкти управління. Сутність і принципи формування системи менеджменту. Планування в організації. Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту. Мотивація як загальна функція менеджменту.

Змістовий модуль 2. «Основні напрямки ефективного управління».

Управлінський контроль. Лідерство. Комунікації в системі управління організацією. Прийняття управлінських рішень. Ефективність управління. Соціальна відповідальність в менеджменті.

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	К-сть год.
1.	Тема 1. Поняття і сутність менеджменту.	Лек. -2, сем. – 1, сам. раб. - 6	9
2.	Тема 2. Еволюція управлінської думки.	Лек. -2, сем. – 1, сам. раб. - 6	9
3.	Тема 3. Організації як об'єкти управління..	Лек. -2, сем. – 2, сам. раб. - 5	8
4.	Тема 4. Сутність і принципи формування системи менеджменту.	Лек. -2, сем. – , сам. раб. - 6	8
5.	Тема 5. Планування в організації.	Лек. -4, сем. – 2, сам. раб. - 4	10
6.	Тема 6. Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту.	Лек. -2, сем. – 1, сам. раб. - 5	8
7.	Тема 7. Мотивація як загальна функція менеджменту.	Лек. -2, сем. – 1, сам. раб. - 5	8
8.	Тема 8. Управлінський контроль.	Лек. -2, сем. – 1, сам. раб. -7	10
9.	Тема 9. Лідерство.	Лек. -2, сем. – 1, сам. раб. - 7	10
10.	Тема 10. Комунікації в системі управління організацією.	Лек. -2, сем. – 2, сам. раб. -6	10

11.	Тема 11. Прийняття управлінських рішень.	Лек. -2, сем. – 1, сам. раб. - 7	10
12.	Тема 12. Ефективність управління.	Лек. -4, сем. – 1, сам. раб. - 5	10
13.	Тема 13. Соціальна відповідальність в менеджменті.	Лек. -2, сем. – 1, сам. раб. – 7	10

8. Самостійна робота

Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

Самостійна робота включає такі види як опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу, підготовка до семінарських занять, підготовка до контрольних заходів, опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях.

Самостійна робота студентів може здійснюватися у таких формах:

- систематизація вивченого матеріалу курсу перед написанням модулів та підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю;

- виконання індивідуальних завдань (написання рефератів, здійснення наукових досліджень з підготовкою доповіді на науковій студентській конференції та/або публікацією статті (тез доповіді) у науковому збірнику, пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою курсу, підготовка та проведення студентом на практичному занятті міні-лекції, складання словника по курсу, розробка тематичного кросворду, написання реферату за заданою тематикою тощо).

Проблемні питання здобувачі мають змогу обговорити з викладачем під час обов'язкових консультацій за розкладом, або в інші часи за домовленістю з викладачем. Також доступні відеозустрічі в системі Zoom, аудіоспілкування або повідомлення у сервісах Viber, Telegram (за графіком консультацій викладача)

9. Система та критерії оцінювання курсу

Підсумкова кількість балів виставляється як сума балів за усіма поточними формами контролю та підсумковим контролем, передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни. Методи контролю: поточний контроль (контроль відвідування занять студентом, усне опитування, індивідуальне опитування, доповіді); рубіжний контроль (тестування за темами модуля 1, модуля 2); підсумковий контроль (екзамен – форма підсумкового контролю, яка полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на семінарських заняттях, а також завдань до екзамену).

Контроль знань здобувачів вищої освіти з дисципліни ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання. Сумарний результат містить 100 балів

Поточне тестування													Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Модуль 1							Модуль 2							
Змістовний модуль 1							Змістовний модуль 2						35	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

T1, T2 ... T13 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Контроль знань здобувачів вищої освіти *заочного відділення* здійснюється шляхом виконання та подальшого захисту контрольної роботи у вигляді відповідей на питання, що стосуються змісту роботи. Перелік питань до контрольної роботи можна знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua>.

10. Політика курсу

Політика курсу базується на Положенні про систему забезпечення НУ «Запорізька політехніка» якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості). Режим доступу:

http://www.zntu.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_zabezpechennia_yakosti.pdf

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. Перескладання модулів (рубіжний контроль) відбувається тільки при наявності поважної причини пропуску із обов'язковим дозволом деканату.

Політика щодо академічної доброчесності: Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, досягнення результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації; використання достовірної інформації з офіційних джерел при виконанні проектних завдань. Списування під час рубіжного контролю та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, не дозволяються пропуски занять та запізнення з неповажних причин. Здобувачі освіти повинні приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю.

В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині і т. інше) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти

може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту або через систему дистанційного навчання Moodle про стан виконання завдань та раз на тиждень – за графіком консультацій - виходити на онлайн-консультацію.

Політика дотримання прав та обов'язків здобувачів вищої освіти. Права і обов'язки с здобувачів вищої освіти відображено у п.7.5 Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_organizatsiyu_osvitnoho_protsesu.pdf).

Політика конфіденційності та захисту персональних даних. Обмін персональними даними між викладачем і здобувачем вищої освіти в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3 «Використання персональних даних працівниками суб'єктів відносин, пов'язаних з персональними даними, повинно здійснюватися лише відповідно до їхніх професійних чи службових або трудових обов'язків. Ці працівники зобов'язані не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням професійних чи службових або трудових обов'язків, крім випадків, передбачених законом. Таке зобов'язання чинне після припинення ними діяльності, пов'язаної з персональними даними, крім випадків, установлених законом».